

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL ROKIŠKIO RAJONO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2020 m. sausio 31 d. Nr. TS-16
Rokiškis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 ir 28 punktais, 16 straipsnio 2 dalies 36 punktu, 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 9 punktu, Rokiškio rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

1. Patvirtinti Rokiškio rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisykles (pridedama);
2. Paskelbti šį sprendimą Teisės aktų registre ir Rokiškio rajono savivaldybės interneto svetainėje.
3. Pripažinti netekusiu galios Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 20 d. sprendimą Nr. TS-26 „Dėl Rokiškio rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo“

Sprendimas per vieną mėnesį gali būti skundžiamas Regionų apygardos administraciniam teismui, skundą (prašymą) paduodant bet kuriuose šio teismo rūmuose, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Ramūnas Godeliauskas

ROKIŠKIO RAJONO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rokiškio rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu, šio įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais.

2. Taisyklės reglamentuoja Rokiškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teritorijoje ne miškų ūkio paskirties žemėje esančių želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, priežiūros tvarką, fizinių ir juridinių asmenų teises ir pareigas tvarkant ir prižiūrint želdynus ir želdinius.

3. Taisyklės yra privalomos visiems Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje esantiems želdynų ir želdinių savininkams ir valdytojams, želdynus ir želdinius prižiūrinčioms įmonėms, fiziniams ir juridiniams asmenims.

4. Fiziniai ir juridiniai asmenys želdynus ir želdinius saugo, tvarko ir prižiūri patys arba sudaro sutartis su atitinkamą kvalifikaciją turinčiais asmenimis, kuriems Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka yra suteikta teisė vykdyti šiuos darbus, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu, šio įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais ir Taisyklėmis.

5. Už želdinių išsaugojimą, tinkamą jų priežiūrą ir tvarkymą atsako žemės sklypo savininkai ir valdytojai, valdantys žemę nuosavybės ar kita valdymo teise, ar žemę naudojantys įstatymų, administracinių aktų, teismo sprendimo, sandorių pagrindu, ar faktiškai ją naudojantys kitu pagrindu, želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai.

6. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos galiojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS BENDRIEJI ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS BEI TVARKYMO PRINCIPAI

7. Želdynai ir želdiniai turi gerinti aplinkos kokybę, tenkinti visuomenės sveikos gyvensenos ir rekreacijos poreikius, nekelti pavojaus žmonėms, pastatams, saugiam eismui gatvėse.

8. Želdynus ir želdinius būtina išsaugoti kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūrai svarbius kraštovaizdžio elementus.

9. Želdynų ir želdinių apsauga ir tvarkymas organizuojami pagal šiuos principus:

9.1. želdynų ir želdinių priežiūros darbai atliekami nedarant neigiamo poveikio aplinkai ir žmogui;

9.2. želdynuose ir želdiniuose saugoma biologinė įvairovė;

9.3. nemažinamas Rokiškio rajono savivaldybės bendrasis atskirųjų želdynų, kurie išskiriami bendrajame bei specialiuosiuose teritorijų planuose, plotas;

9.4. formuojamas gamtinis karkasas, kuriama vientisa tolygi miesto želdynų sistema;

9.5. išlaikomi užstatytų ir atvirų, gyventojų poilsiui ir sveikatingumui skirtų teritorijų optimalūs ploto santykiai (nustatyti pagal galiojančias normas), ekologiniai ir estetiniai ryšiai;

9.6. siekiama išsaugoti ir tinkamai tvarkyti esamus geros būklės želdinius jų augimo vietoje, prioritetą teikiant jau susiformavusiems želdiniams prižiūrėti, atnaujinti;

9.7. kritinės būklės medžių laipsniškas pakeitimas sveikais, atsparesnių rūšių ir veislių individais;

9.8. pertvarkant esamus želdynus ir kuriant naujus, įvertinama suinteresuotos visuomenės motyvuota nuomonė.

III SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS, TVARKYMO BEI KŪRIMO VALDYMAS

10. Savivaldybės bendrojo naudojimo teritorijose augančių želdynų planavimo, kūrimo, apsaugos, tvarkymo ir priežiūros darbus organizuoja Savivaldybės administracija.

11. Savivaldybės administracija:

11.1. organizuoja Savivaldybės teritorijoje esančių želdynų ir želdinių inventorizavimą ir apskaitą, vykdo jų būklės stebėseną, kuria ir tvarko jų duomenų bazines;

11.2. organizuoja atskirųjų želdynų žemės sklypų (valstybinėje žemėje) kadastrinius matavimus ir įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą.

IV SKYRIUS

KRITERIJAI PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMO SAUGOTINIEMS

12. Saugotiniams priskiriami medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje (toliau – medžiai ir krūmai):

12.1. augantys šių taisyklių 1 priede nurodytose teritorijose ir atitinkantys 1 priede nurodytus dydžius;

12.2. kurie įrašyti į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, Augalų nacionalinių genetinių išteklių sąrašą, arba medžiai ir krūmai, kurie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės.

13. Medžiai ir krūmai neatitinka šių taisyklių 12.1 papunktyje nurodyto kriterijaus, jeigu jie yra:

13.1. nudžiūvę, stichinių nelaimių, gaisrų ar avarijų metu išversti, nulaužti, apdege, žvėrių sužaloti medžiai ir krūmai;

13.2. invazinių rūšių medžiai ir krūmai;

13.3. medžiai ir krūmai, augantys:

13.3.1. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių, inžinerinių statinių;

13.3.2. geležinkelio želdinių apsaugos zonoje aukštesni už nuotolį nuo medžio iki pirmojo bėgio;

13.3.3. energetikos objektų (išskyrus elektros oro kabelius) apsaugos zonose;

13.3.4. pylimo (polderio) priežiūros juostoje, melioracijos griovio (išskyrus sureguliuotas upių vagas) šlaituose ir priežiūros juostoje, drenažo rinktuvo apsaugos juostoje, ant melioracijos statinių ir 15 m atstumu nuo melioracijos statinių ašinės linijos ir žemės užtvankos žemutinio šlaito, kai melioracijos statiniai įtraukti į melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitą, taip pat 15 m atstumu į abi puses nuo drenažo žiočių ir (ar) vandens nuleistuvų įtekėjimo į sureguliuotas upes;

13.4. medžiai ir krūmai, kuriuos numatyta iškirsti pagal parengtus saugomų teritorijų gamtotvarkos planus, kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentus ar kompleksinių kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo vietovių tvarkymo planus ir saugomų rūšių apsaugos planus.

V SKYRIUS

KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS DENDROLOGIŠKAI, EKOLOGIŠKAI, ESTETIŠKAI VERTINGI, KULTŪROS PAVELDUI IR KRAŠTOVAIZDŽIUI REIKŠMINGI ŽELDINIAI, AUGANTYS PRIVAČIOJE ŽEMĖJE, PRISKIRIAMO SAUGOTINIEMS

14. Šie kriterijai taikomi želdinius (medžius), augančius privačioje žemėje, priskiriant saugotiniams.

15. Kriterijai, pagal kuriuos dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai, augantys privačioje žemėje, atsižvelgus į konkrečią situaciją (medžių būklę, gyvybingumą ir kt.), priskiriami saugotiniams:

- 15.1. dendrologiškai vertingi:
 - 15.1.1. dendrologiniai rinkiniai (kolekcijos);
 - 15.1.2. ne jaunesni kaip 15 metų amžiaus introdukuoti (ne vietinės kilmės) svyruokline, glausta ar rutuliška laja, taip pat medžiai spalvotais ar karpytais lapais, išskyrus uosialapį klevą ir tuopas;
- 15.2. ekologiškai vertingi – ne mažesnės kaip 0,03 ha medžių grupės ar želdynai privačioje namų valdoje;
- 15.3. estetiškai vertingi:
 - 16.3.1. 50 cm skersmens ir storesni ažuolai, uosiai, klevai, 40 cm ir storesnės – liepos ir guobos;
 - 15.3.2. išskirtinių formų medžiai.
- 15.4. Kultūros paveldui reikšmingi:
 - 15.4.1. medžiai, susieti su istorinėmis datomis, žymių žmonių gyvenimu;
 - 15.4.2. žymių žmonių pasodinti medžiai;
 - 15.4.3. išlikę buvusių dvarų sodybų autentiški medžiai;
- 15.5. kraštovaizdžiui reikšmingi – autentiški medžiai tarpukario ir pokario metais įveistuose parkuose.

VI SKYRIUS

SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO GENĖJIMO REIKALAVIMAI

16. Saugotinių medžių ir krūmų persodinimas vykdomas išimtiniais atvejais, kai nėra galimybės jiems augti toje vietoje, kurioje jie buvo pasodinti – platinant gatves, vykdant statybos ar rekonstravimo darbus, formuojant kraštovaizdį:

16.1. stambūs medžiai persodinami su žemės gumulu, kurio diametras ne mažesnis kaip 2,0 x 2,0 m;

16.2. saugotinių medžių ir krūmų persodinimo darbai vykdomi pagal nustatytą tvarka parengtą ir patvirtintą atskirųjų ir priklausomųjų želdynų tvarkymo ir kūrimo projektą;

16.3. persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šalčio plyšių ir persodinimui paruošti medžiai;

16.4. persodintus medžius privaloma ne mažiau kaip 3 metus prižiūrėti;

16.5. draudžiama persodinti medžius su sausa viršūne, stiebo ir (ar) šaknų puvinium, ligotus, vienašone, nesusiformavusia laja, jų vegetacijos metu.

17. Draudžiama medžius kirsti ir genėti intensyviausiu laukinių paukščių veisimosi laikotarpiu, nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai medžiai kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, turtui, saugiam eismui, saugiam elektros energijos, šilumos, dujų, naftos ir jos produktų tiekimo atnaujinimui arba pateikiama eksperto, baigusio biologijos krypties studijas ir įgijusio kompetencijų ornitologijos srityje, pažyma, kad kertamame ir (ar) genimame medyje ir greta augančiuose medžiuose nėra besiveisiančių laukinių paukščių. Draudimas genėti netaikomas, jeigu genimos ne didesnės kaip 5 cm skersmens (pjūvio vietoje) šakos.

18. Draudžiama kertant ar genint medžius piliakalnių ar pilkapių objekto teritorijoje, darbams naudoti sunkiąją ar kitą techniką, galinčią pažeisti kultūrinį sluoksnį. Draudžiama rauti kelmus.

VII SKYRIUS

LEIDIMŲ SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBAMS IŠDAVIMO, MEDŽIŲ IR KRŪMŲ VERTĖS ATLYGINIMO TVARKA

19. Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbus gali vykdyti žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas, taip pat šios Tvarkos numatytais atvejais prašymą pateikęs kitas fizinis ar juridinis asmuo, gavęs savivaldybės leidimą saugotinių

medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams (toliau – Leidimas), išduotą pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija), 1 priede nustatytą formą ir atlyginus pašalinamų saugotinių medžių ir krūmų atkuriamąją vertę, nurodytą Leidime.

20. Leidimo saugotinių medžių ir krūmų kirtimui, persodinimui ar kitokiam pašalinimui, genėjimui nereikia, jeigu:

20.1. jie auga elektros tinklų, šilumos perdavimo tinklų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonoje ir šiuos darbus atlieka, prieš darbų pradžią apie juos raštu, telefonu, elektroniniu paštu informavę žemės, kurioje auga saugotini medžiai ir krūmai, savininką ar valdytoją, elektros tinklus, šilumos tinklus, magistralinius dujotiekus ir naftotiekus (produktotiekus) eksploatuojantys asmenys ar jų įgalioti tretieji asmenys;

20.2. atsakingoms institucijoms šiuos darbus reikia atlikti nedelsiant – dėl gamtos sąlygų, eismo ar kito įvykio pakitus medžių būklei, kai dėl to jie kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai arba turtui;

20.3. žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas ar jų raštišku sutikimu kitas asmuo geni iki 5 cm skersmens (pjūvio vietoje) šakas, jei jos nėra medžio lajos skeletą formuojančios šakos – iš stiebo (pirmos eilės ašis) išaugusios pagrindinės (antros eilės ašis) šakos ir iš pagrindinių šakų išaugusios pirmos eilės šalutinės (trečios eilės ašis) šakos.

21. Saugotinus medžius ir krūmus neatlyginamai galima kirsti (šalinti) šiais atvejais, kai:

21.1. šio tvarkos aprašo 20 punkte nurodytais atvejais;

21.2. jie pažeisti stiebo ir (ar) šaknų puvinium arba vabzdžių kenkėjų ar grybinių ligų (išskyrus biologinei įvairovei svarbius želdinius, kurie nekelt grėsmės žmonių gyvybei, sveikatai, turtui ar eismo saugumui);

21.3. jie pasvirę didesniu negu 45° kampu;

21.4. jie nurodyti kultūros paveldo objekto tvarkybos darbų projektuose kaip kertami ar kitaip pašalinami želdiniai;

21.5. auga ant piliakalnių ir pilkapių;

21.6. auga kapinėse ir ardo paminklus, antkapius, kitus kapinių statinius ar įrenginius;

21.7. gadina pastato pamatus ar kitas jo dalis;

21.8. pažeistos medžių ir krūmų gyvybinės funkcijos, o funkcijų pažeidimo parametrai atitinka Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus skaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. D1-269 „Dėl Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, nustatytus želdinių sužalojimus;

21.9. auga apsaugos zonose, kai tai nesuderinama su šioms apsaugos zonoms teisės aktais nustatytais apribojimais;

21.10. auga geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonos ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostos teritorijoje ir atitinka Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų pripažinimo keliančiais pavojų eismo saugai sąlygų ir tvarkos ir saugiam eismui pavojų keliančių geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų genėjimo ir kirtimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3-507 „Dėl Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų pripažinimo keliančiais pavojų eismo saugai sąlygų ir tvarkos ir saugiam eismui pavojų keliančių geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų genėjimo ir kirtimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nurodytus kriterijus;

21.11. jie nurodyti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, gamtotvarkos planuose, įvairiose tikslinėse programose, veiksmų planuose kaip kertami ar kitaip pašalinami želdiniai;

21.12. auga žemėje, kurioje teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama įveisti mišką, išskyrus ąžuolus, uosius, klevus, guobas, skroblus, skirpstus, bukus;

21.13. jie pasodinti po Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“, kuriuo buvo patvirtintos Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės, įsigaliojimo ir pažeidžiant šių taisyklių reikalavimus dėl atstumų.

22. Želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas, kitas fizinis ar juridinis asmuo, prašantis kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinus medžius ir krūmus, pateikia Rokiškio rajono savivaldybės administracijos seniūnijai, kurioje yra želdiniai ar želdynai nustatytos formos prašymą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams (toliau – Prašymas), užpildytą pagal 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija), 2 priede nustatytą formą. Seniūnijos seniūnas prašantis kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinus medžius ir krūmus, Prašymą pateikia Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriui. Asmuo, prašantis kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinus medžius ir krūmus, augančius kito asmens žemėje, prašymą suderina su tos žemės savininku ar valdytoju (tokio suderinimo nereikia, kai teikiamas Prašymas kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinus medžius ir krūmus žemėje, kurios valdytojas yra savivaldybė).

23. Želdinių būklės ekspertizė atliekama Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-673 „Dėl Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“, 3 punkte nustatytais atvejais iki Leidimo išdavimo. Želdinių būklės ekspertizė atliekama, kai:

23.1. numatoma pertvarkyti didesnius kaip 1 ha ploto viešuosius želdynus urbanizuotose teritorijose;

23.2. numatoma pertvarkyti gatvių želdinius ilgesniame kaip 100 m gatvės ruože, kai numatomame pertvarkyti gatvės ruože auga 10 ir daugiau saugotinių želdinių;

23.3. suinteresuotos visuomenės reikalavimu, kai pateikiamas rašytinis prašymas dėl numatomų tvarkyti viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo, kurį pasirašė ne mažiau kaip 100 asmenų.

24. Želdinių būklės ekspertizę vykdo prie savivaldybės visuomeniniais pagrindais veikianči želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija, kuri turi pasitelkti atitinkamos srities specialistą (-us).

25. Komisija, atlikusi ekspertizę, per 30 kalendorinių dienų surašo ekspertizės išvadas ir pateikia suinteresuotiems asmenims.

26. Gavusi prašymą, Rokiškio rajono savivaldybės administracijos seniūnija, kurioje yra želdiniai ar želdynai organizuoja prašymo išduoti leidimą nagrinėjimą, seniūnijos seniūnas ar prie savivaldybės sudaryta Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija (toliau – Komisija) įvertina prašomų kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinių medžių ir krūmų būklę vietoje, išskyrus 21.9, 21.11, 21.12 papunkčiuose numatytus atvejus ir kirtimo priežastis. Seniūnijos seniūnas apskaičiuoja pašalinamų saugotinių medžių ir krūmų atkuriamąją vertę, išskyrus 21 punkte numatytus atvejus, ir seniūnijos seniūnas išduoda arba motyvuotai atsisako išduoti Leidimą. Saugotinių medžių ir krūmų būklė nustatoma pagal Želdinių atkuriamosios vertės įkainių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 „Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas), 2 priede „Želdinių būklė“ nustatytus kriterijus. Kai prašymą pateikia seniūnijos seniūnas šiame punkte išvardintus darbus atlieka Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu paskirtas valstybės tarnautojas.

27. Priimdamas sprendimą išduoti Leidimą, seniūnijos seniūnas ar Komisija prioritetą teikia esamų sveikų, gyvybingų, estetiniu ir ekologiniu požiūriu vertingų, perspektyvių želdinių išsaugojimui, jei reikia, – pasiūlo juos genėti. Leidimą saugotinių medžiai ir krūmų šalinimui savivaldybės tarnautojas ar Komisija išduoda įsitikinusi, kad šie želdiniai kelia fizinę grėsmę

žmonėms, statiniams ar eismui, ligų ar kenkėjų židinių susidarymo pavojų arba nėra kitų priimtinių alternatyvių sprendimų išsaugoti želdinius statant ar rekonstruojant statinius.

28. Prašyme pateiktoms priežastims pagrįsti seniūnijos seniūnas ar Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu paskirtas tarnautojas gali prašyti papildomos informacijos iš želdynų ir želdinių savininko ar valdytojo, kito fizinio ar juridinio asmens, prašančio kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus. Kai saugotini medžiai ir krūmai yra kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingoji savybė, būtina dendrologo išvada dėl būtinybės kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus.

29. Komisijos išvadą dėl saugotinių medžių ir krūmų pašalinimo būtinybės privaloma gauti, kai prašoma kirsti:

29.1. geros ir patenkinamos būklės, nustatytos vadovaujantis Įsakymo 2 priedu „Želdinių būklė“, saugotinus medžius ir krūmus;

29.2. 10 ir daugiau vienoje teritorijoje (žemės savininko ar valdytojo nurodytame sklype) augančių saugotinių medžių ir krūmų;

29.3. gamtinę brandą (kai medžių prieaugis lygus nuliui arba dėl išlūžtančių sausų šakų yra neigiamas) pasiekusius medžius;

29.4. atskiruosiuose želdynuose augančius saugotinus medžius ir krūmus;

29.5. medžius ir krūmus, kurie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės.

30. Komisijos sudėtį ir jos nuostatus tvirtina Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius. Į Komisijos sudėtį be valstybės tarnautojų įtraukiami ir Komisijos veikloje neatlygintinai dalyvauti kviečiami želdynų bei želdinių apsauga suinteresuotų nevyriausybinių organizacijų ir vietos bendruomenių atstovai (rekomenduojama, kad bent vienas bendruomenės atstovas būtų kompetentingas želdynų planavimo, projektavimo ir (ar) arboristikos srityse). Komisijos posėdžiuose dalyvauti kviečiami:

30.1. saugomos teritorijos direkcijos atstovas – kai saugotini medžiai ir krūmai auga saugomos teritorijos direkcijos administruojamoje ir jai Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos direktoriaus įsakymu priskirtose rezervatinėse apyrbėse, valstybiniuose draustiniuose, paveldo objektuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose;

30.2. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinio skyriaus atstovas – kai saugotini medžiai ir krūmai auga nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje ir kai jie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės;

30.3. Lietuvos transporto saugos administracijos regioninio padalinio atstovas – kai saugotini medžiai ir krūmai auga valstybinės reikšmės kelio juostoje ir valstybinės reikšmės kelio apsaugos zonoje;

30.4. projekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo – kai saugotini medžiai ir krūmai auga objektuose, kuriems yra parengti atskirųjų ir priklausomųjų želdynų tvarkymo ir kūrimo projektai.

31. Medžio atkuriamoji vertė asmens, kuriam išduotas Leidimas, raštišku prašymu gali būti patikslinta medį nukirtus, jeigu dėl aptikto kamieno puvinio anksčiau apskaičiuota atkuriamoji vertė turėtų būti perskaičiuota.

32. Leidimą seniūnijų seniūnai ar Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu paskirtas valstybės tarnautojas derina su:

32.1. saugomos teritorijos direkcija, kai saugotini medžiai ir krūmai auga saugomos teritorijos direkcijos administruojamose ir jai Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos direktoriaus įsakymu priskirtose rezervatinėse apyrbėse, valstybiniuose draustiniuose, paveldo objektuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose, ir jos atstovas nedalyvavo Komisijos posėdyje dėl konkrečiu Leidimu numatomų leisti pašalinti medžių;

32.2. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniu skyriumi, kai saugotini medžiai ir krūmai auga nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje ir kai jie yra kultūros

paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės, ir jo atstovas nedalyvavo Komisijos posėdyje dėl konkrečiu Leidimu numatomų leisti pašalinti medžių.

33. Leidimas derinti su 32 punkte nurodytomis institucijomis neteikiamas, jei nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuosiuose ir specialiuosiuose teritorijų planavimo dokumentuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, kurie yra suderinti su 32 punkte nurodytomis institucijomis, yra nurodyti kertami, genimi, persodinami ar kitaip pašalinami medžiai, jų rūšys, skaičius, būklė, atkuriamoji vertė, kirtimo, genėjimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo priežastys, pažymėtos jų augimo vietos. Derinančiai institucijai savivaldybės nustatytu terminu nepateikus savo išvadų, Leidimas neišduodamas.

34. Asmuo, kuriam išduotas Leidimas, prieš saugotinių medžių ir krūmų, įrašytų Leidime, kirtimą ar kitokį pašalinimą turi sumokėti jų atkuriamąją vertę, išskyrus 21 punkte nurodytus atvejus, į Rokiškio rajono savivaldybės administracijos nurodytą sąskaitą.

35. Leidimas išduodamas per 30 dienų nuo prašymo pateikimo, o jei buvo prašoma papildomos informacijos – nuo papildomos informacijos gavimo dienos ir galioja: kirtimui, persodinimui, kitokiam pašalinimui – 1 metus nuo išdavimo dienos su galimybe pratęsti 1 metus, išskyrus pagal projektus pertvarkomus želdinius, kuriems Leidimas galioja neterminuotai, kai Leidimas išduotas želdiniams genėti, – vienam genėjimui atlikti.

36. Priėmus sprendimą leisti kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinius medžius ir krūmus, seniūnijos seniūnas medžius pažymi savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklėse nustatytos spalvos dažais. Rekomenduojama numatytus šalinti medžius žymėti raudonais, genėti – geltonais, persodinti – žaliais dažais, išskyrus 26 punkte nurodytus atvejus, kai želdinių būklės įvertinti vietoje neprivaloma.

37. Leidimas neišduodamas, kai:

37.1. želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas, kitas fizinis ar juridinis asmuo nepateikia papildomos informacijos priežastims, pateiktoms prašyme, pagrįsti pagal 28 punktą arba pateikia klaidingą informaciją apie prašomo kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti želdinio būklę;

37.2. 32 punkte nurodytos institucijos motyvuotai atsisako suderinti Leidimą;

37.3. 29 punkte nurodyta Komisija želdinių apžiūros metu nustato, kad nėra poreikio šalinti saugotinių medžių ir krūmų, atlikti kitokio želdinių pertvarkymo ir pasiūlo alternatyvų sprendimą dėl prašomų pašalinti želdinių išsaugojimo;

37.4. vadovaujantis Želdynų įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 3 punktu, visuomenė nebuvo supažindinta su želdynų ir želdinių būklę keičiančiais projektais, dar nepasibaigęs projektų viešinimo terminas arba visuomenė projektų viešinimo metu pateikia argumentuotą prašymą neišduoti leidimo, nurodydama leidimo išdavimo procedūros ar želdynų ir želdinių apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus;

37.5. vadovaujantis Želdynų įstatymo 16 straipsnio 2 dalimi, nebuvo atlikta želdinių būklės ekspertizė;

37.6. parengti atskirųjų ir priklausomųjų želdynų tvarkymo ir kūrimo projektai neatitinka Atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų rengimo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-719 „Dėl Atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, reikalavimų.

VIII SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ SAVININKŲ IR VALDYTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

38. Želdynų ir želdinių valdytojai ir savininkai privalo:

38.1. išsaugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos tvarkyti, atkurti ir veisti naujus;

38.2. taikyti kovos su kenkėjais ir ligomis priemones;

39. Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai turi teisę:

39.1. privačioje žemės valdoje esančius želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nėra priskirti saugotiniams, tvarkyti savo nuožiūra, nepažeidžiant kaimyninių žemės sklypų ir namų valdų savininkų, valdytojų ar naudotojų interesų;

39.2. sudaryti sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis, valstybės institucijomis ir savivaldybėmis dėl želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros, kovos su augalų ligomis ir kenkėjais;

39.3. nustatyti želdynų lankymo sąlygas (laiką, lankymo įkainius).

40. Savivaldybė pagal kompetenciją nustatyta tvarka turi teisę leisti naudoti želdynus ir želdinius moksliniams tyrimams, mokymui, kultūrinei, švietėjiškai veiklai, gamtos ir kultūros objektų apsaugai, visuomenės lankymui, rekreacijai ir kitais įstatymams bei teisės aktams neprieštaraujančiais tikslais.

41. Saugomose teritorijose želdynus ir želdinius mokslo tyrimams, mokymui leidžiama naudoti, jeigu tai neprieštaruja saugomų teritorijų apsaugą, veiklą, paskirtį reglamentuojantiems įstatymams ir kitiems teisės aktams arba tai neuždrausta Savivaldybės administracijos ar Savivaldybės tarybos sprendimais.

42. Atskirieji želdynai, esantys valstybei ir savivaldybei nuosavybės teise priklausančioje žemėje, turi būti atviri lankymui, jeigu juose nevyksta uždaro pobūdžio renginiai, nevykdomi priežiūros ir kiti darbai.

IX SKYRIUS VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

43. Visuomenės informavimas planuojant, projektuojant želdinių ir želdynų pertvarkymą ar naujų kūrimą vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 "Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“ bei Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka, taip pat organizatoriaus ar užsakovo iniciatyva.

44. Visuomenė su želdinių ar kitų gamtinių struktūrų pertvarkymo sprendimais supažindinama:

44.1. kai formuojamas naujas sklypas – projekto rengėjas, rengdamas sklypo formavimo, pertvarkymo planus ir kadastrinius matavimus, fiksuoja esamus medžius ir pateikia informaciją apie numatomus sklypo želdinių pertvarkymus, o atsakingas Savivaldybės specialistas surašo reikalavimus dėl konkrečių medžių išsaugojimo;

44.2. kai rengiami projektiniai pasiūlymai – projektuotojai parengia sklype arba greta esančioje susijusioje teritorijoje saugomų ir kertamų medžių analizę ir specifikacijas, pateikia sklypo suplanavimo sprendinius (nurodo erdvinį vaizdą) su išsaugomais ir naujai sodinamais augalais ir preliminarina siūlomų augalų specifikacija;

44.3. kai rengiami detalieji (kompleksiniai, bendrieji) planai – būtina kuo tiksliau įvertinti esamą gamtinių struktūrų potencialą, apibrėžti jo apsaugos laipsnį, kriterijus ir ribas, numatyti motyvuotas pritaikymo žmonių veiklai galimybes. Šią informaciją aiškiai pavaizduoti grafiškai ir aprašyti reglamentuose. Rengiant teritorijų planavimo dokumentus svarbu aiškiai numatyti ir išreikšti, kaip urbanistinės plėtros sprendiniai (naujas užstatymas, keliai, inžinerinė infrastruktūra ir kt.) paveiks gamtines struktūras (reljefą, vandens telkinius, augaliją) ir žmonių ryšius su gamtinių struktūrų potencialu (pasiekiamumas, vaizdai, rekreacinės galimybės, ekologija ir kt.). Rengdami detaliuosius (kompleksinius) planus, projektuotojai atlieka išsamią gamtinio potencialo analizę, grafiškai pavaizduoja vertingus išsaugomus gamtinius elementus (reljefą, vandens telkinius, pavienius medžius ir (ar) jų masyvus), pateikia motyvuotą informaciją apie keičiamus ir (arba) naikinamus esamus gamtinius elementus ir pažymi saugomus želdinius, nurodo planuojamų priklausomųjų želdynų plotą ir naudojimo pobūdį;

44.4. vykdant naują statybą ar rekonstrukciją bendro naudojimo, rekreacinės, komercinės, visuomeninės, daugiabutės gyvenamosios, inžinerinės infrastruktūros naudojimo būdų sklypuose ir teritorijose, pareiškėjas, pateikęs visus reikalingus dokumentus leidimui gauti, prieš išduodant leidimą kirsti želdinius, turi organizuoti kirtimo teritorijos aptvėrimą ir prieš 5 darbo dienas prieš

želdinių kirtimo, genėjimo ar kitokio pertvarkymo darbų atlikimą įrengtame stende paskelbti informaciją apie darbų vykdymą. Stende turi būti nurodyta objekto pavadinimas, adresas, statybos rūšis, projektuotojas, statytojas, rangovas (jų kontaktiniai duomenys), darbų pradžios ir darbų pabaigos terminas, atsiprašymas už laikinus nepatogumus, jei tokie sukeliami. Grafinėje stendo dalyje pavaizduojamas sklypo planas nurodant dangas, užstatymo zoną, gatvės (-ių) pavadinimą (-us), kertamus medžius (pažymint sutartiniu ženklu) ir jei numatyta – sodinamus želdinius (medžius ir krūmus) (pažymint sutartiniu ženklu). Nurodoma kertamų (sodinamų želdinių) rūšis, kiekis, medžių kamienų skersmenys. Stendo grafika turi būti aiški ir įskaitoma. Apie informacinio stendo būtinumą statytojas informuojamas projektavimo sąlygose;

44.5. kai želdinių pertvarkymą bendro naudojimo teritorijose organizuoja Savivaldybė – atsakingas už šiuos darbus skyrius prieš 5 darbo dienas informuoja visuomenę interneto svetainėje www.rokiskis.lt apie planuojamą želdinių pertvarkymą. Taip pat atsakingo už šiuos darbus skyriaus specialistai apie planuojamus želdinių pertvarkymo darbus elektroniniu paštu informuoja seniūnus, kurie pateikia informaciją bendruomenių ir bendrijų pirmininkams, seniūnaičiams, paviešindami informaciją apie artimiausiu metu planuojamus atlikti darbus skelbimų lentose arba kitais galimais būdais. Pranešime yra pateikiama informacija apie leidimo išdavimą, darbų kiekius ir kontaktiniai specialistų telefonų numeriai.

XI SKYRIUS ŽELDINIŲ VEISIMAS

45. Želdiniai veisiami vadovaujantis projektavimo dokumentais, želdynų tvarkymo ir kūrimo projektais, želdinių inventORIZACIJOS duomenimis ir atsižvelgiant į Savivaldybės tvarkomų objektų prioritetus.

46. Medžių ir krūmų veisimas Savivaldybės arba valstybės biudžeto lėšomis ne miško žemėje vykdomas tik pagal parengtas schemas. Schemoje nurodoma veisiamų želdinių rūšis, vieta, kiekis, atstumai.

47. Fiziniai ir juridiniai asmenys gali finansuoti želdinių veisimą centrinėje miesto dalyje, o kitose miesto dalyse gali finansuoti arba patys atlikti veisimą, prieš tai suderinus želdinių veisimo schemą su seniūnija, prižiūrint atitinkamos kvalifikacijos specialistui. Želdinių veisimas galimas visoje valstybei arba Savivaldybei priklausančioje žemėje išskyrus gatvių raudonąsias linijas, kultūros paveldo ir saugomas teritorijas.

48. Siekiant veisti želdinius, komisijai yra pateikiamas prašymas, kuriame nurodoma, kokius želdinius, kiek jų ir kokiu tikslu norima veisti. Kartu pridedama schema, kurioje yra želdinių veisimo vieta, rūšis, kiekis, sodinukų parametrai. Medžių ir krūmų sodmenų kokybė turi būti ne blogesnė negu Sodmenų kokybės reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-674 „Dėl Sodmenų kokybės reikalavimų patvirtinimo“.

49. Vadovaujantis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. rugpjūčio 24 d. Nr. D1-565 redakcija, medžiai ir krūmai veisiami:

49.1. medžiai – ne arčiau kaip 10 m atstumu, krūmai, aukštesni kaip 2 m – 2,5 m atstumu, kiti krūmai – 1,5 m atstumu nuo daugiabučių gyvenamųjų pastatų sienų su langais, išskyrus teritorijas tarp pastatų ir gatvių ar kelių;

49.2. medžiai – ne arčiau kaip 5 m atstumu, krūmai – 1,5 m atstumu nuo pastatų (išskyrus nurodytus 49.1 papunktyje) sienų;

49.3. medžiai – 4 m atstumu nuo apšvietimo tinklo ar inžinerinių statinių atramų;

49.4. medžiai – ne arčiau kaip 3 m atstumu, krūmai – 1 m atstumu nuo atraminių sienelių papėdės išorinės pusės;

49.5. šių taisyklių 2 priede nurodytu mažiausiu leistinu atstumu iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu;

50. Sodinant gatvės želdinius vietoje anksčiau augusių, nebūtina laikytis atstumų, nurodytų 49.1–49.5 papunkčiuose, jei tai nekelia pavojaus žmonėms, eismo saugumui ir statiniams ar sodinama pritaikius technologijas, apsaugančias statinius nuo augalo šaknų.

51. Prie gatvių, vietinės reikšmės kelių, dviračių ir pėsčiųjų takų, šaligatvių medžiai ir krūmai sodinami, kaip reglamentuoja statybos techninis reglamentas STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninis reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“.

52. Medžius ir krūmus draudžiama veisti:

52.1. vietose, kuriose Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose įrašytas draudimas sodinti medžius ar krūmus;

52.2. melioracijos griovių ir vandens telkinių dugnuose, melioracijos griovių ir pylimų šlaituose;

52.3. kapavietėse ir kapinėse nesuderinus su savivaldybe ar seniūnija, išskyrus krūmus iki 1 m aukščio;

52.4. valstybinėje žemėje miestuose ir miesteliuose, nesuderinus su savivaldybe arba tos žemės valdytoju, naudotoju ar neturint įgaliojimų tame sklype tvarkyti želdinius.

53. Veisiant medžius ir krūmus, jie gali būti sodinami:

53.1. su šaknų sistema, susiformavusia konteineriuose (žymima Cx, kur x – konteinerio talpa litrais) juos išimant iš konteinerių;

53.2. su plikomis šaknimis (žymima BG – be žemės gumulo);

53.3. su žemės gumulu, įrištu į medžiagą, kuri prilaiko žemės prie šaknų (žymima – SG).

54. Konteineriuose išauginti medžiai ir krūmai ir su žemės gumulu sodinami visu šiltuoju metų laiku (pavasarij, vasarą ir rudenį).

55. Medžiai ir krūmai plikomis šaknimis sodinami ne vegetacijos metu (iki pumpurų sprogo pradžios ir nuo lapų kritimo lapuočiams arba nuo visiško pumpurų susiformavimo ir stiebelių sumedėjimo spygliuočiams), išskyrus visžalius, kurie sodinami pavasarij, žemei išilus, rudenį (geriausiai rugsėjo mėnesį), kad spėtų įsišaknyti.

56. Sodinant visais atvejais kasamos 25–50% platesnės ir gilesnės sodinimo duobės už šaknų sistemos matmenis, duobės plotį ir gylį parenkant atsižvelgus į medžio ar krūmo rūšiai būdingą šaknų vystymąsi.

57. Pasodintas medis ar krūmas užpilamas neužterštu dirvožemiu, atitinkančiu agrocheminius reikalavimus sodinamai medžio ar krūmo rūšiai. Dirvožemį galima pagerinti priedais, kurie skatina šaknų vystymąsi ir pagerina augalo prigijimą.

58. Prireikus transformuoti žemės paviršių (pažeminti arba paaukštinti), jis žeminamas arba aukštinamas ne daugiau kaip 30 cm. Žeminamas arba aukštinamas žemės paviršius negali būti arčiau medžio lajos projekcijos išorinės linijos.

59. Sodinant medžius šaligatvyje ar kitoje nepralaidžioje orui ir vandeniui vietoje ar pertvarkant dangą prie augančių medžių, būtina palikti pralaidžias orui ir vandeniui ne mažesnes kaip 1,5x1,5 m keturkampes ar 1,5 m skersmens apvalias ar ne mažesnes kaip 2 m² ploto kitos formos aikšteles. Pertvarkant dangą po medžiais, kurių skersmuo daugiau kaip 0,5 m, aikštelės kraštas turi būti ne arčiau kaip 0,5 m nuo medžio kamieno. Aikšteles galima užberti ne storesniu kaip 3–5 cm storio akmenėlių ar skaldos sluoksniu arba pridengti grotelėmis.

60. Pasodinti medžiai, siekiant juos apsaugoti nuo vėjo sukeltos šaknų vibracijos, tvirtinami:

60.1. prie 1, 2 ar 3 kuolų (prie kiekvieno atskirai), įgilintų ne mažiau kaip 60 cm į duobės dugną, tam tikslui gaminamais guminiais diržais. Kad nebūtų pažeista medžio žievė, naudojami diržai su atitolinimo fiksatoriais. Kai naudojamas tik vienas kuolas, jis kalamas vyraujančių vėjų pusėje (Lietuvoje – pietvakarių);

60.2. lynais tvirtinami pasodinti (persodinti) dideli medžiai. Vieta, kur lynas liečiasi su kamieniu, turi būti apsaugota, kad nesužeistų kamieno.

61. Pasodinus medį, aplink medžio kamieną ne mažesniu kaip 1,5 m atstumu nuo jo iš dirvožemio suformuojamas 7–8 cm aukščio žemės kauburėlis, siekiant sulaikyti laistymo ir kritulių vandenį nuo nutekėjimo į šalis.

62. Įveisiant gyvatvores, medžiai ar krūmai sodinami taip:

62.1. žemoms (0,6–1 m) gyvatvorėms parenkami žemaūgiai krūmai ir sodinami kas 20-25 cm;

62.2. vidutinio aukščio (1,1–2 m) gyvatvorėms augalai sodinami kas 30-40 cm;

62.3. aukštoms (aukštesnėms kaip 2 m) gyvatvorėms – kas 50–70 cm;

62.4. dviejų ar trijų eilių gyvatvorės sodinamos šachmatų tvarka.

XII SKYRIUS

MEDŽIŲ IR KRŪMŲ APSAUGOS, TVARKYMO BEI PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

63. Norint užtikrinti želdinių priežiūros kokybę, Savivaldybės viešosiose ir bendro naudojimo erdvėse želdinius prižiūrėti gali tik įmonė, turinti kvalifikuotus specialistus.

64. Fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdančys medžių ir krūmų (išskyrus augančių privačioje žemėje) laistymą, tręšimą, genėjimą, dirvožemio purenimą, mulčiavimą ir kitus priežiūros darbus, turi vadovautis Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 „Dėl Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklės).

65. Želdynai ir želdiniai nuo ligų ir kenkėjų saugomi vadovaujantis Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-675 „Dėl Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklės).

66. Vykdamas statybos darbus, fiziniai ir juridiniai asmenys turi laikytis Želdinių apsaugos, vykdamas statybos darbus, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Želdinių apsaugos, vykdamas statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“.

XIII SKYRIUS

DRAUDIMAI BENDROJO NAUDOJIMO ŽELDYNUOSE

67. Fiziniai ir juridiniai asmenys, valantys gatves, šaligatvius, aikštes ir skverus, privalo nepilti ir nelaikyti ant žaliųjų plotų, gėlynų, krūmų ir medžių sniego su žvyru ir druska, žvyro, įvairių chemikalų, taip pat nuo gatvių, skverų nuvalomų nešvarumų.

68. Želdynuose draudžiama:

68.1. kirsti, laužyti ar kitaip žaloti (kalti vinis, tvirtinti reklaminius skydus ir kt.) medžius, krūmus, jų šakas, žievę, skinti lapus, žiedus, vaisius, pažeisti šaknis, trypti pomedį;

68.2. mindžioti gėlynus, tam nepritaikytas vejas, važinėti dviračiais, jei nėra nurodytų arba įrengtų dviračių takų, taip pat važinėti bet kokios rūšies motorinėmis transporto priemonėmis, išskyrus parkų priežiūros techniką.

68.3. kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti želdinius augalų vegetacijos metu;

68.4. fiziniams ir juridiniams asmenims savavališkai sodinti, persodinti, genėti, kirsti ar kitaip pašalinti želdinius;

68.5. leisti iš medžių sulą, pjaustinėti medžio žievę, daryti kitus mechaninius medžių pažeidimus;

68.6. kabinti ant medžių elektros laidus, elektros lempučių girliandas (išskyrus renginių, švenčių metu), sūpuokles, virves ir kita;

- 68.7. plauti visų rūšių transporto priemones;
- 68.8. deginti atliekas, lapus, šakas;
- 68.9. kūrenti laužus ne tam skirtose vietose;
- 68.10. be leidimo statyti palapines, laikinus statinius, reklaminius skydus;
- 68.11. sandėliuoti statybines ir kitas medžiagas, prekių atsargas ir tara.
- 68.12. statyti motorines transporto priemones ne tam skirtose vietose, ant neuždengtų specialiomis grotelėmis pomedžių;
- 68.13. ganyti gyvulius;
- 68.14. sodinti:
 - 68.14.1. teršiančius aplinką žiedadulkėmis, žiedynais ir vaisiais medžius ir krūmus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus;
 - 68.14.2. intensyviai plintančius šaknų atžalomis augalus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus.

XIV SKYRIUS

TAISYKLIŲ KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ UŽ JŲ PAŽEIDIMUS

69. Šių taisyklių laikymosi kontrolę užtikrina Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija, Saugomos teritorijos direkcija (Sartų ir Gražutės regioninių parkų direkcija (saugomoje teritorijoje leidimą derinanti institucija), Kultūros paveldo departamento Panevėžio skyrius (kultūros paveldo teritorijoje leidimą derinanti institucija), Lietuvos transporto saugos administracijos regioninio padalinio atstovas (valstybinės reikšmės kelio juostoje ir valstybinės reikšmės kelio apsaugos zonoje leidimą derinanti institucija) pagal savo kompetenciją.

70. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka. Asmenys, pažeidę šias taisykles, taip pat privalo atlyginti žalą, padarytą gamtai, sunaikinus arba sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus.

71. Želdynų ir želdinių apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo Aplinkos ministerija ir jos įgaliotos institucijos.

72. Želdynų kūrimą, želdinių veisimą, želdynų ir želdinių tvarkymą kontroliuoja Aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos.

73. Kultūrinės paskirties želdynų konservavimą, restauravimą, atkūrimą, vientisos kultūrinių ansamblių architektūrinės kompozicijos laikymąsi kontroliuoja Kultūros ministerijos įgaliotos institucijos.

74. Statybos objektus, kurių projektinėje dokumentacijoje numatytas teritorijos želdinimas, statinių pripažinimo tinkamais naudoti komisijos priima tik tai tuomet, kai įvykdyti želdinimo darbai ir šie objektai priimti savivaldybės. Kai objektas priimamas naudoti želdinimui nepalankiu metu, o želdinimo darbai objekte numatyti, jie užbaigiami per artimiausią želdinimo sezoną ir pateikiami minėtai komisijai.

XV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

75. Taisyklės gali būti keičiamos Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

76. Taisyklių atskiri punktai galioja tiek, kiek neprieštarauja po šių taisyklių patvirtinimo priimtiems aukštesniųjų valstybės institucijų norminiams aktams.

SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KRITERIJAI

Teritorija	Medžių gentys ir (ar) rūšys, krūmai; skersmens (1,3 m aukštyje) ir aukščio parametrai
1. Kurortuose ar kurortinėse teritorijose:	
1.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai* paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m
1.2. privačioje žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
2. Pakrantės apsaugos juostoje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos – didesnio kaip 12 cm skersmens pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, juodalksniai, liepos, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės – didesnio kaip 20 cm skersmens beržai, gluosniai – didesnio kaip 30 cm skersmens. paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m.
3. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose valstybinėje ir savivaldybių žemėje:	
3.1. mieste	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai*
3.2. ne mieste	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
4. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose privačioje žemėje:	
4.1. mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 20 cm skersmens
4.2. ne mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 30 cm skersmens
5. Kitos paskirties žemėje visuomeninės paskirties, rekreacinės, bendrojo naudojimo, atskirųjų želdynų teritorijose	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai* paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m
6. Kitos paskirties žemėje pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų teritorijose	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*

7. Žemės ūkio paskirties žemėje kituose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose ir rekreacinio naudojimo žemės sklypuose:	
7.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
7.2. privačioje žemėje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 30 cm skersmens
8. Žemės ūkio paskirties žemėje sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
9. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
10. Miestų, miestelių gatvėse	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai*
11. Kaimų gatvėse	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
12. Geležinkelio želdinių apsaugos zonoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
13. Valstybinės ir vietinės reikšmės kelio juostoje:	
13.1. valstybinės reikšmės krašto ir rajoninio kelio juostoje	didesnio kaip 30 cm skersmens medžiai*
13.2. vietinės reikšmės kelio juostoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
14. Kelio apsaugos zonoje už kelio juostos ribų	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*
15. Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonoje, kitose sanitarinės apsaugos zonose	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*

* – ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, bukai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės.

**MAŽIAUSI LEISTINI ATSTUMAI IKI KAIMYNINIO SKLYPO RIBOS, KAI ŽELDINIAI
VEISIAMI BE ŠIO SKLYPO SAVININKO, VALDYTOJO AR ĮGALIOTO ASMENS
SUTIKIMO RAŠTU**

Eil. Nr.	Veisiamas medis, krūmas, gyvatvorė	Sklypo pusė (azimutas vizuojant iš sklypo centro)	Mažiausias leistinas atstumas iki kaimyninio sklypo ribos, m
1.	medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti aukštesni kaip 3 m arba formuojami aukštesni kaip 3 m	šiaurinė pusė (tarp 315° ir 45°)	5
		kitos pusės	3
2.	medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti nuo 2 iki 3 m aukščio arba formuojami iki 3 m aukščio	visos pusės	2
3.	medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti iki 2 m aukščio arba formuojami iki 2 m aukščio	visos pusės	1
4.	gyvatvorė, skirianti kaimyninius sklypus, formuojama iki 2 m aukščio	pietinė pusė (tarp 135° ir 225°)	1
5.	gyvatvorė, skirianti kaimyninius sklypus, formuojama iki 1,3 m aukščio	visos pusės	1